

Spelarit 1 -2020

Helsingin pitäjän tanhuujat ja spelarit ry

Tanssia kaiken ikää - ohjausta puolet!

Aikuisten tanssiryhmän ohjaaja Riitta Kangas täytti pyöreitä vuosia marraskuussa. Seuraavassa hän kertoo vuosistaan täynnä tanssia.

Tervehdys täältä riskiryhmien 70v-karanteenista. Kotioloissa on vierähtänyt lähes kolme viikkoa. Kaikki kokoontumiset on peruttu, harrastukset tauolla, ketään ei voi tavata. Lapsia ja lapsenlapsia on eniten ikävä.

Onneksi on kevät ja pihamaalla riittää touhua. Joten mikäs tässä! Pidetään mieli positiivisena, totella määräyksiä, pestään käsiä ja odotellaan kesää.

Kauanko olet harrastanut tanssia?

Olen tanssinut alle kouluikäisestä lähtien. Mummu opetti silloin valssit ja sottiisit. Kansakoulussa oli tanhuryhmä, oppikoulussa pii-

rileikki-illanviettoja ja konvia. Hirvipeijaisissa ja iltamissa kävimme koko perhe kylämme seurantalolla, sielläkin tanssittiin.

Ripille päästyäni piti päästä lavatansseihin Lahden seudulle ainakin 2 kertaa viikossa, levytansseihin useamminkin. Tanssiravintoloissa, joita pääkaupunkiseudulla oli kymmeniä, kävin tanssimassa 1970-luvulla naapurustomme muiden äitien kanssa silloin tällöin.

Varsinaiset viikoittaiset kansantanssiharjoitukset alkoivat vasta 1980-luvun alussa, kun omat kolme lastamme olivat vähän kasvanneet. Lavatansseissa käynnitkin jatkuivat 2010-luvulle saakka. Tanssi on elämäntapa, eihän siitä mihinkään pääse.

Miten sinusta on ollut kansantanssin ohjaaja?

Aloitin Myyrmäessä Lankisen

Tanhuryhmä, ohjaaja ja onnittelukortti Ristipuron päiväkodissa 20.11.2019. Kuva Tarja Lahtinen

Riitta tanssimassa Hilding Haaparinteen kanssa Seurasaa-
riisä-
tön koreografiakilpailussa 27.5.1996. Kuva Matti Lankinen

Matin ja Laakson Sirpan opastuk-
sella pienimpien lasten ryhmän
ohjauksen vuonna 1984. Olen siis
ollut ohjaajana 35 vuotta, puolet
elämästäni.

Suoritin ohjaukseni tueksi Suo-
men Nuorison Liiton kolmivaihei-
sen tanhuohjaajakurssin kupari- ja
hopeamerkkeineen sekä seuratoi-
minnan ohjaajan peruskurssin.
Tampereen yliopiston ja Suoma-
laisen Kansantanssin Ystävät ry:n
yhteistyönä suunnitellun kansan-
tanssinopettajan 12 opintoviikkoa
sisältävän tutkinnon suoritin vuo-
sina 1996 ja 1997 Varalan Urhei-
luopistossa.

Vuoteen 2010 asti ohjasin yhdis-
tyksessämme eri-ikäisiä lapsi- ja
nuorisoryhmiä, vuodesta 1998
myös aikuisten ryhmiä. Lyytikäi-
sen Hilkan muutettua Enonkoskel-
le sain häneltä perinnöksi eläke-
läisten tanhuryhmän Tallukat. Sitä
olen ohjannut Matin kanssa 10
vuotta Kontulassa.

Mikä ohjaa- misessa ilah- duttaa?

Ohjaaminen on
minulle rakas
harrastus, kan-
sanperinne jat-
kuvan kiinnos-
tuksen kohde.
Jos se ei olisi
kivaa, olisin
etsinyt jonkun
muun harras-
tuksen. Kun
suunnittelee
sikermiä, miet-

tii musiikkejä, etsii ohjeita, yrittää
saada aikaan hyvän tanssikokonai-
suuden ja sitten siinä onnistuu,
niin saahan siitä itselleen hyvän
mielen. Työ tekijänsä kiittää!

Minua ilahduttavat jokaviikko-
iset harjoitukset, naurut, laulut ja
yhdessä tekeminen. Paljon iloa
ovat tuoneet vuosien varrella eri-
laiset kurssit, mukavat ja mielen-
kiintoiset tapahtumat, ympäri Suo-
mea vietetyt kesäjuhlat, muiden
samanhenkisten tanssijoiden ja
ohjaajien tapaamiset, matkat ulko-
maille ja vaikkapa nyt viimeksi
28.2. Kalevalanpäivänä esiintymi-
semme Puistolan palvelukeskuk-
sessa.

Harjoitusten pitämiseen kuuluu
paljon muutakin kuin pelkkä oh-
jaaminen: Tanhujen erityispiirteet
eri alueilta, kansallispukutietämys,
musiikkiperinne, tieto kansantans-
sien muistiinpanoista, paikkakun-
nista ja levinneisyydestä, tanssien
historia, tapaperinne. Näistä kai-

kista kun ottaa selvää, opiskelee ja tutkii, niin mielenkiinto ja innostus myös itse ohjaamiseen säilyy.

Mikä on haasteellista?

Koska harjoituksissamme ei ole käytettävissä pelimannia, niin eniten haasteita nykyään on musiikin löytämisessä ja sovittamisessa tanhuihin sopivaksi. Tässä Matti on korvaamaton tuki ja apu.

Mikä tanssissa on tärkeää?

Tärkeintä minulle on nykyään se, että saan harjoituksiin tulevat eri-ikäiset tanssijat hyvillä mielin harjoittelemaan ja oppimaan jotain uutta, jokaisen omalla tavallaan ja tasollaan, mutta kuitenkin yhdessä. Pyrin valitsemaan ohjelmiston niin, että meillä kaikilla olisi mukavia kokemuksia ja virkistynyt olo, kun lähdemme kotiin päin. Toivon, että arkipäivän huolet ja murheet unohtuisivat hetkeksi ja yhdessäolo antaisi voimia.

Millainen olisi ohjaajan unelmaryhmä?

Ohjaaja itse tekee ryhmästään unelmaryhmän, jota on mukava ohjata ja opettaa. Sellaisessa ryhmässä on hyvä yhteishenki, huumoria, toisten tanssijoiden arvostamista ja myönteinen ilmapiiri vanhan kertaamiseen ja uuden oppimiseen. Unelmaryhmä myös sitoutuu tulemaan harjoituksiin, esiintymisiin ja yhteisiin tapahtumiin. Minulla on ollut paljon unelmaryhmiä, nytkin.

Olet ohjannut lapsia ja aikuisia, mitä mietteitä?

Itse ohjaaminen on kuitenkin melko samanlaista. Kaikissa aloittelemissa ryhmissä erilaisten askelekkujen, otteiden, kuvioden, vakio-osien ja tanhuterminien opettaminen tarvitsee paljon aikaa. Tanhujen opettamisessa siirrytään helpoista vaikeampiin taitojen lisääntyessä. Kun tanssijat oppivat tunte-

maan toisiaan,
niin ryhmäkin
toimii parem-
min.

Lasten ryhmissä tiedon kulku, lupien kysyminen esim. esiintymisiin tai tapahtumiin, oli 80-90-luvuilla usein hankalaa. Ei ollut kännyköitä eikä sähköpostia ja paperilappuja jaettiin harjoituksissa vanhempien allekirjoitettaviksi. Aikuisten ryhmässä tiedottaminen oli yksinkertaista. Lasten ohjauksessa myös tunnit piti valmistella tosi hyvin, muuten koko liikkuvainen ja äänekäs porukka olisi levinnyt iloisesti ympäri salia.

Mitä haluaisit sanoa kansantanssin harrastajille?

Kaikki liikunta on hyväksi. Jos se on kansantanssia, niin jatkakaa sitä niin kauan kuin jalat nousevat.

Ja vielä, mitä teet silloin kun et harrasta kansantanssia tai sen ohjaamista?

Elän tavallista eläkeläisen arkea. Vanheneminen rauhoittaa. Yritän tehdä elämästäni itselleni sopivaa ja päivistäni hyviä. Yritän auttaa ja huomioida läheisiäni. Hoidan lastenlapsia (toivottavasti taas pian), luen kirjoja, kävelen ympäri pihaa puuhastelemassa, pyöräilen, nautin luonnosta ja muistan olla elämästäni, lapsistani, ystäväistäni ja muistoistani kiitollinen.

Aprillipäivänä 1.4.2020

Riitta, erityisessä
suojelussa oleva yli
70 v varhaisvanhus

Myllyilta 4.8.2004,
mustalaistanssia Rautalam-
millla 1987 ja Tanssi-
pidot Tartossa 9.7.2005.

Kuvat Matti Lankinen

Irwinistä Tikkuristiin, Folklandialla koettua

Folklandia 2020 tarjosi jälleen kerran lukuisia uusia ja kiehtovia elämyksiä kulttuurinnälkäiselle yleisölleen.

Ohjelman käteen saatuaamme iski paniikki: mihin mennä, miten puikkelehtia esityksestä toiseen mahdollisimman tehokkaasti, jotta saisimme kaiken tästä riemusta irti.

Sea Pubissa esiintyi Aija Puurtinen ja Brooklynin Satu. Aija Puurtinen on minulle tuttu lähinnä Honey B & T-Bones rock-triosta, mutta tämä kokoonpano esitti amerikansuomalaista musiikkia, jossa on paljon kansan- ja pelimannimusiikin piirteitä. Kielenä käytettiin myös fingelskaa.

Fingelska on Pohjois-Amerikkaan muuttaneiden suomalaisten ja heidän jälkeläistensä käyttämä kieli, amerikansuomi.

Bändin musiikki oli svengaavaa ja toisaalta kaihoisaa pelimannimusiikkia. Kertomuksia ikävästä Suomeen.

Aija Puurtinen. Kuva Carita Berg

Perjantai-illan päätteeksi kävimme katsomassa tanssi- ja teatteriesityksen Sinua Rakastan. Teos kertoi Irwin Goodmanin tutuiksi tekemien laulujen kautta tarinaa Eevistä ja Artsista.

Pari koki rakkauden, lapsen syntymän, työttömyyden, alkoholismin.... Siis elämän koko kirjon iloineen ja suruineen.

Esitys ajoittui pitkälti yli puolen yön ja täytyy tunnustaa, että vaikka meno ja meininkiä riitti, niin välillä vähän torkututti. Kun Poing poing kajahti soimaan, havahduin taas hereille esityksen loppumetreillä.

Lauantaipäivän ”pakollinen” joka risteilyllä on tikkuristin SM-kilpailu. Kisailijoita oli ilmoittautunut koko lavallinen, mukana myös haitaria soittava kilpailija.

Tikkuristi on vanha ranskalaisen gaillard -tanssin muunnos, jonka perusaskel on ”viisi askelta” (cinq pas).

Kilpailun edetessä musiikki kiihtyy ja pisimpään ristikossa keppeihin kompastumatta tanssiva kilpailija voittaa.

Tikkuristin SM-kisoja on pidetty Folklandia-risteilyillä aina 1990-luvulta lähtien.

Hauskaa katsottavaa!

Maakuntalaulut, euroviisut... paljon nähtiin ja kuultiin ja itsekin laulettiin ja mukavaa oli!

Helena

Kansantanssia laidasta laitaan Folklandialla

Tammikuisen Folklandia-risteily tarjosi monenlaisista tanssiesitystä kansantanssin ystäville.

Teatteri Europassa esiintyi alkuillasta muun muassa latvialainen Aurora-ryhmä. Heillä oli kansallispuvut jotka olisivat melkein voineet olla suomalaisia. Naisilla oli siniraitaiset hameet, siniset liivit ja valkoiset essut ja puserot. Miehillä taas tummat housut, pitkät saappaat ja siniruutuinen liivi. He esittivät hauskaasti keinahtelevan kalastajien tanssin.

Haga Ungdomsförening esitti merimiesaiheisen tanssikokonaisuuden, jossa oli perinteisten asujen lisäksi raitapaitaista nuorisoa,

Haga Ungdomsförening. Kuva Tarja Lahtinen

merirosvoja ja miekkoja - ja lopulta pantiin miekat ristiin lattialle ja menttiin tikkuristiä!

Joensuulaisen Motoran Vinhakat ja Roihakat -ryhmien nuoret alle kaksikymppiset tanssijat fereiseisään vetivät liki valonnopeudella Repolan katrillia ja muita suomalaisia tansseja.

Illemmalla paljastettiin Vuoden kansantanssiyhte. Kahden vuoden välein nimetään Pispalan Sottiin vuoden kansantanssiyhte, ryhmä, joka esimerkiksi tavalla edustaa suomalaista kansantanssikulttuuria, perusteina mm laadukas nuorisotyö ja esityksellinen taso.

Ensin esiintyi tittelin edellinen haltija, rovanienemäläinen Siepakat ry:n edustusryhmä

Tikkuristikilpailu. Kuva Petri Kivinen

Raito. Heidän esityksensä oli hyvin, no, tanssillinen. Ei yritetty kertoa tarinoita tai ottaa kantaa, tanssittiin vain, sottiisia, hamboa, valssia, tyyliin sopivin muunnellmin. Tanssijat olivat nuoria, mutta vuosien harrastuneisuus paistoi niin tanssin taidokkuudessa kuin eläytymisessäkin. Kansallispuvut olivat kauniit perinteiset, niinkuin musiikkikin.

Sitten julkistettiin tämän vuoden yhtye: lappeenrantalainen nuorten aikuisten ryhmä Kimurantit. Feresiasuiset nuoret tanssivat vauhdikkaita koreografioita - ryhmä tekee yhteistyötä eri koreografien kanssa.

Lauantain iltapäivällä tanssiohjelma ei kun jatkui. Ryhmiä oli eri puolilta Suomea - Lahdesta, Turusta, Raumalta, Oulusta; Helsingistäkin yksi. Oma kokonaisuutensa oli lappilaisilla ryhmillä.

Omaperäisin oli varmasti oululaisen Pähiät-ryhmän ilmastonmuutosaiheinen tanhusaippuaop-

Tanssiryhmä Raito. Kuva Erkki Wrangen

pera ”Se on loppu nyt”, jossa tarkkaavainen katsoja löysi viittaukset Greta Thunbergiin ja Donald Trumpiin!

Tansseja katseli Tarja Lahtinen

Jutarinki. Kuva Erkki Wrangen

Laskiaistanssit Puistokulmassa

Jokunen tanssija seurastamme osallistui Tikkurilan Soittokunnan eli TixiBandin järjestämään lavatanssi-tapahtumaan lauantaina 22.2.2020. Itse vähän ihmettelin, miten puhallinorkesteri suoriutuu lavatanssimusiikista, mutta täytyy sanoa että hienosti. Osassa kappaleista oli orkesterilla solisti. Solisteina vuorottelivat Saara Saastamoinen ja Jaakko Sippola, jälkimmäinen oli löytynyt orkesterin riveistä.

Salissa oli mukavasti porukkaa, päälle sata tanssijaa oli lähtenyt ulkoiluttamaan kengänpohjiaan. Tyylejä oli laidasta laitaan. Yksi pari veti jonkinlaisella vakiotanssityylillä tyylikkäästi sujutellen varhailonmyötäisissä asuissaan, kun toiselle riitti villapaidassaan jalan siirto toisen viereen verkkaiseen tahtiin. Kaikkea tältä väliltä löytyi,

ja voikin sanoa, että tanssityylit kuin vaatetukset olivat siis hyvin vapaasti kunkin valittavissa.

Bändi oli 75 vuotta sitten aloittanut esiintymisensä juurikin laskiaistanssien merkeissä ja siksi päättivät näin juhluvuonna uusia kokeilun. Ehdottomasti suosittelen osallistumaan tämän bändin tapahtumiin, jos ei muuta niin heitä on tosi mahtava kuunnella. Ovat taidokas ja nuorekkaan kuuloinen bändi!

Lavatansseissa mukana Minna Suokas

Toimituksen saamien salaisten kuvien mukaan Minnalla oli vientiä ☺
Piirustukset: Hilding Haaparinne

PUISTOKULMA HIEKKAHARJU
TALVOTEHTÄVÄT & OULUVAARAN
LAUANTAINA 22.2.2020
Klo 17-20 | 10€ sis. narikan

LASKIAIS-TANSSIT

SOLISTEINA
Saara Saastamoinen
Jaakko Sippola

ORKESTERI **Tixi BAND** 75
1945 - 2020

Toinen pääsiäispäivä 13.4.2020

Istun mökillä Kesäheinässä ja katselen ulkona loistavaa loppuillan auringonpaistetta.

Mieleeni tulee elävästi äidinäitini, useamman sodan ja pula-ajan kokeneen naisen sanonta, kun jotain isoa ja tavatonta tapahtui: ”Nyt taittaa olla muailman kirjat sekaisin.”

Tuolla mittapuulla mitattuna voisin ajatella, että niin ne taitavat tällä hetkellä olla.

Viimeviikkojen kuuma aihe on ollut koronavirus, tauti, joka levisi kulovalkean tavoin ympäri maailman. Se on aiheuttanut paljon surua ja murhetta. Tilanteen on ennustettu jatkuvan vielä jonkin aikaa. Miten pahasti se murjookaan eri maita, yrityksiä ja yksittäisiä kansalaisia, jää nähtäväksi.

Kevään tärkeä Pilkistys matinean jouduttiin perumaan. Europeade 2020 elokuun alussa Liettuun Klaipedassa on vielä toistaiseksi peruuttamatta järjestäjän taholta, mutta osa ryhmämme jäsenistä on jo ilmoittanut oman peruutuksensa tapahtumaan osallistumisesta.

Kotiseututalo Päkaksen käyttämätömyys tekee loven yhdistyksen talouteen. Jouduimme

siirtämään keväälle ja kesälle varattuja Päkaksen juhlavarauksia myöhempään syksyyn, mikäli varaa siihen suostui. Ikävästi tämä koskettaa heitäkin, jotka ovat suunnitelleet esim. häät, syntymäpäivä- tai eläkeläisjuhlat jo pitkälle. Samoin emännän sopimukseen tulee katko toukokuusta alkaen. Yrittäjyys on koetuksella myös hänellä.

Seuramme aikuisten ja lasten ryhmät lopettivat harjoitukset jo viikkoja sitten, välttääkseen tartuntojen leviämisen. Ikävää tässä harjoitusten perumisessa on se, että joillekin se on viikon tärkein kuntoliikuntatuokio ja henkisen hyvinvoinnin kantava tapahtuma. Tylsää hetkeä ei ole kertaakaan harjoituksissa, pikemminkin nauruterapiapian puolelle mennään.

Kevät kuitenkin etenee. Sini- ja valkovuokot sekä leskenlehdet kukkivat kilpaa ojien pientareilla

ja metsiköiden reunoilla. Linnut laulavat soidinlaulujaan ja tekevät ahkerasti pesiä pihapuiden linnunpönttöihin. Kaikesta huolimatta elämä siis jatkuu ja jonain päivänä tuo kavala tautikin on ohi. Nautti-
kaamme nyt laatuajasta kodeissa. Yhteydet muihin perheenjäseniin pelaa vaikka videopuheluiden kautta. Sää on lämpenee ja ulkona voi nauttia kauniista kevätsäästä ja luonnosta.

En voi olla kertomatta pientä juttua jonka kuulin poikani tyttären keskustelleen, iät 4 v ja 3v.

Nuorempi oli esittänyt vanhem-

milleen kysymyksen, että milloin voidaan mennä Raija mummin luo. Vanhempi tytöistä oli selittänyt tietäväisenä, että ei me voida mennä sinne nyt, kato kun Hannu pappa on niin vanha, että bakteeri syö sen. Tähän nuorempi hetken mietittyään oli vastannut että, no mutta pappahan voi juosta kar-
kuun ja me pestään kädet.

Tämän pienen tositarinan myötä haluan toivottaa kaikille hyvää kevättä, parempaa vointia ja jaksamista. Pysytään terveisin.

Terveisin Raija

SYYSKOKOUKSEN 2019 PÄÄTÖKSIÄ

Seura piti syyskokouksensa 20.11.2019 harjoituspaikassa Ristipuron päiväkodissa.

Johtokunnan puheenjohtajana jatkaa Raija Hukanen, ja jäseninä Simo Gröhn, Olli Uusi-Eskola, Tuija Pirttikoski, Helena Seppänen, Simo-Pekka Lindström ja Anna-Liisa Uusi-Eskola.

Jäsenmaksun suuruudeksi vuodelle 2020 päätettiin johtokunnan esityksen mukaisesti 45 euroa aikuisilta ja 40 euroa lapsilta eli alle 16-vuotiailta.

Toimintasuunnitelman mukaan yhdistyksessä toimivat aikuisten ja lasten tanssiryhmät sekä pelimanniyhtye, jotka harjoittelevat viikoittain. Keväällä järjestetään kaikkien ryhmien yhteinen peli-

manni- ja kansantanssitapahtuma Pilkistys. Aikuisten ryhmä tähtää Liettuassa pidettävään Europeade-tapahtumaan ja pelimannit Kaustisen kansanmusiikkijuhliin kesällä 2020.

Toimikunnat ja niiden puheenjohtajat valittiin seuraavasti:

- Tiedotustoimikunta - Tarja Lahtinen
- Järjestelytoimikunta - Tuija Pirttikoski
- Edustaja Pääas-yhdistyksen hallituksessa - Simo Gröhn, varajäsen Matti Lankinen
- Edustaja Kaamospelit-yhdistyksessä Antti Keipi
- Edustaja Seurasaaren kansantanssitoimikunnassa Riitta Kangas

Tarja Lahtinen

LASTENSIIVUT

Pikkujoulumeininkiä

Palataanpa taas viimevuoteen ja lasten harjoitukseen. Pidimme perinteisen pikkujoulun, jonne sai tulla kaikki perheenjäsenet, mummita vaariin, isät ja äidit. Tanssimme ja leikimme ensin yhdessä Lin-tu lensi okasalle, Kuka pelkää mustekalaa, Soihdut sammuu ja Poloneesi. Sitten söimme herkuja, joita olimme tuoneet yhteiseen pöytään.

Tonttupoika Mauri Toivonen
sekä ohjaajat Tuija Pirttikoski
ja Minna Suokas-Ikonen

Lilia ja Sirpa Saari, Kerttu
Kantanen ja Kirsi Koskinen

Herttta ja Jani
Toivonen

Kuvat Kari Kantanen

Kerttu ja Kusti
Kantanen ja
Kirsi Koskinen

Maaailman suurin Martta-ilta

Vietimme Kivistön Marttojen kanssa Katrinebergin kartanolla valtakunnallista Maaailman suurinta Martta-iltaa torstaina 13.2. Tarjoilut hoidimme yhdessä kuten Martat yleensä näitä on aina hoitaneet. Marttaliiton ohjeissa oli tarjoilu ehdotuksena helppo punajuurileipä ja puolukka-porkkana kääretorttu.

Nautimme juhlamaljat ja kahvit herkkuihin. Illan asiantuntijana oli Marja Pihkala Nice Factorista. Saimme rautaisannoksen tietoa kansallispukujen historiasta, eri alueiden puvuista, niiden nimistä, valmistamisesta ja esiliinan tärkeistä. Marja antoi meille hyviä ohjeita pukujen säilyttämisestä. Esimerkiksi tykkimyssyn ”rullaa-minen” ja sitominen kangassuikaleella oli hyvä idea, josta en ollut kuullut aiemmin. (kuva vieressä)

Ja tietysti kansallispuvut oli otettu esiin. Illassa oli esillä mm. Parikkalan, Orimattilan, Kaukolan ja Tuuterin puvut. Lisäksi näytillä oli ompeleman miesten Helsingin pitäjänpuku ja Valkealan puku.

Vanhaan hyvään aikaan uskomuksilla oli merkittävä osa ihmisten ajatuksissa. Näin oli myös naisten esiliinoista. Seuraavassa on koonnut Sari Taponen melkoisen monta uskomusta. Muistan itsekin, että pienenä tyttönä piti käyttää esiliinaa, ettei mekko likaantunut mutta noita muita syitä en silloin tiennyt. Enkä tosin ennen tätä koostetta vieläkään.

Ilta oli sen verran mielenkiintoinen, että pyrimme saamaan kansallispukujen ompelukurssin. Opettajahan meillä olisi jo valmiina.

Koko Suomessa Maaailman suurimmissa marttailloissa oli mukana noin 600 suomenkielistä marttayhdistystä yhdessä ruotsinkielisten marttayhdistysten kanssa. Tapahduksissa oli yhteensä noin 5000 osallistujaa ja niiden valmistelussa yli 800 marttaa.

Meidän illassa mukana mm. Anukka Uusi-Eskola.

Esiliinauskomuksia

- Esiliinaton nainen oli vailla lain-turvaa.
- Esiliinaton nainen ei kelvannut todistajaksi käräjillä.
- Esiliinaton nainen oli suojaton miesten lähentely-yrityksiä vastaan.

- Esiliinaton nainen oli kunniaton./ Esiliina oli kunniallisuuden merkki.
- Esiliinaton nainen synnytti aviottomia lapsia.
- Esiliinaton nainen levitti pahoja voimia.
- Esiliinattoman naisen kohtaaminen tiesi epäonnea matkalla.
- Esiliina oli siveyden suojus.
- Esiliina suojasi raskaana olevaa naista ja syntymätöntä lasta pahalta silmältä.
- Jos lapsen kummi oli ristiäisissä raskaana, niin kummin oli käytettävä kahta esiliinaa, ettei kastettava lapsi kasvaisi kevytkenkäiseksi ja syntymätön lapsi vialliseksi.
- Ensimmäistä kertaa kummina ollessaan naisen oli salaa sidottava hameensa alle esiliina tai muuten hän saattoi synnyttää aviottoman lapsen.
- Esiliinansa kasteleva nainen sai juopon miehen.
- Paikattua esiliinaa käyttävä nainen/hänen tyttärestään tuli huorah-

tava/synnytti aviottoman lapsen.

- Toiset naiset houkuttelivat paikattua esiliinaa käyttävän naisen miehen.
- Esiliina oli hyvän naisen tunnusmerkki, joka todisti kantajansa kotoisesta ja vaatimattomasta ahkeruudesta, huolellisuudesta ja isänmaallisuudesta.
- Pudonnut esiliina oli merkki tulevasta pahasta.
- Navetan ovelle ripustettu talon emännän esiliina esti karjan karkaamisen.
- Karjaonnea lisättiin heittämällä esiliina vastasyntyneen vasikan päälle.
- Voi saatiin kirnuttua paremmin, kun esiliina siirrettiin vasemman kyljen päälle ja lausuttiin maagiset sanat.
- Jos kirnuavalla tytöllä ei ollut esiliinaa, ei syntynyt kunnollista voita.

Annukka

Kuvat Airi Imppola-Lahti

Kansantanssinuorten Liitto kutsunut Matti Lankisen kunniajäseneksi

Kansantanssinuorten Liiton (KTNL) vaalikokous Iitalassa 23.11.2019 kutsui Matti Lankisen järjestön kunniajäseneksi.

Olen toiminut KTNL:n hallituksessa vuodesta 1984 vuoteen 2016 ja puheenjohtajana 1993-2002. Myös Suomalaisen Kansantanssin Ystävien (SKY) hallituksessa olin vuosina 1987-1992 ja 2013-2014.

Hallitustyön lisäksi olen ollut mukana erilaisissa toimikunnissa ja työryhmissä. Ensimmäisiä oli varmaankin Vaasan 1997 Nordlek-toimikunnat. Järjestin toimikuntien käyttöön tietokoneita, joilla rekisteröitiin osallistujatiedot Timo Hukkasen tekemällä ohjelmalla.

Nordlek- ja Barnlek- juhliin olen osallistunut itse sekä järjestänyt SKY:n ja KTNL:n osallistujien osallistumista tapahtumiin. Myös Nordlek- ja Barnlek-kokouksiin olen osallistunut eri pohjoismaissa. Pohjoismaisista juhlista mieleenpainuvimpina ovat Barnlek 2001 Islannissa, Havleikur 2002 Färsearilla ja Isleik 2010 Islannissa.

Vuoden 2000 TanSSIPitojen järjestelyissä olin mukana päätoimikunnassa sekä työjaostossa vastaten mm. talkoolaisista. Palavereja oli päätoimikunnan puheenjohtajan Riitta Uosukaisen kutsumana Eduskunnassa kuin myös Tallinnassa virolaisten järjestämänä. TanSSIPidoissa 2005 Tartossa ja 2012 Tampereella olin osallistujana.

KTNL hallituksen jäsenenä olen osallistunut eri toimikuntiin.

Tiedotuksesta mainittakoon nettisivut, jotka tein heti, kun niitä alkoi olla. Ensimmäiset sivut olivat työpaikkani palvelimella. Sittem hankittiin 1998 järjestöille omat sivut Katto-Kaapeli palvelusta. Sivut ovat siirtyneet uusiin ja moderneimpiin palveluihin.

Tiedotustoiminnassa mainittakoon myös Tanhuviesti, jonka toimituksessa olin mukana useita vuosia. Jutut kirjoitettiin, lähetettiin kirjapainoon taitettavaksi sekä myös tilaajien osoitetarrat. Ja lehti putkahti kohta postilaatikosta luettavaksi. Nyt Tanhuviesti ilmestyy netissä. Muun tiedotuksen on hoitanut toimisto.

Taloustoimikunnan aikana hankin toimistoon kirjanpito-ohjelman, joka sisältää myös laskutuksen. KTNL ja SKY kirjanpitoa olen tehnyt myös useita vuosia, kunnes jäin 2017 pois KTNL hallituksesta.

Tallennustoiminnassa olen ollut myös mukana ja kesäjuhlia, kurseja ym. juhlia on tullut videoitua ja valokuvattua usean vuoden ajalta.

Ja sekaan Spelarienkin historiaa vähän. Vuonna 1982 olin mukana perustamassa yhdistystämme. Toiminnassa olen ollut mukana johtokunnassa, taloudenhoitajana ja apuohjaajana.

Ohjaustoiminnassa olen ollut mukana 83-syksystä alkaen, kun lapsiryhmiä ohjanneet Titta ja Kari muuttivat Lappeenrantaan. Lapsiryhmien parissa toiminta on jäänyt ja olen mukana enää seuran ainoassa aikuisryhmässä lähinnä avustajana.

Esiintymisiä Spelarien puitteissa on ollut laidasta laitaan ja matkojakin useampaan maahan. On majoitettu hotelleissa sekä perheissä. Italiassa on korjattu tyttären pikku Fiatia sekä tehty mummon kanssa makaronia, Belgiassa jaettu isännän kanssa kaljakoreja tilaajille ym. Nuorten ryhmän kanssa on oltu Unkarissa ja Virossa sekä Barnlekissa useamman kerran.

Ahtialan Tanhuajien mukana olen käynyt useampaan kertaan Saksassa ja kiipeily Alpeilla Itävallassa. Perinteen ystävien matkalla on tanssittu Puolassa ja eläkeläisryhmä Tallukoiden kanssa Unkarissa, Oktoberfesteillä Saksassa ja piipahdettu junalla esiintymässä Salzburgissa Itävallassa. Rahvaan mukana olin

Australiassa ja HKY Rutistuksen maksassa Tanskassa.

Yksityiselämässä on etelän matkoja ja joku kaukomatkakin. On nähty Kanarian saaria ja Kreikkaa. Kaukaisin oli Nepalin matka vuonna 2001.

Harrastuksien puitteissa pari las-kettelumatkaa Itävallan Saalbachiin ja 4-paikkaisella pienlentokoneella lensin toisena pilottina kaverin häihin Berliiniin. Lentolupakirjan hankin 1976 ja sitä uusiessa pääsin pari kertaa kokeilemaan myös helikopterilentämistä.

Tällaista ollut tämä minun elämä☺

Matti

Välähdyksiä kansantanssiharjoituksista

Tässä päivänä muutamana oli kärpänen katossa seuraamassa aikuisryhmän tanssiharjoituksia. Tällaisia välähdyksiä tallentui.

"Mulla on liukas kengännauha", sanoi tanssija. "Siksi et siis voinut aloittaa vasemmalla jalalla?", tarkensi ohjaaja. "Niin!"

Toisella taas oli selkä kipeänä, kolmannella polvi reistaili ja neljännen olkapäähän sattui.

Ohjaaja kehotti ELÄMÄÄN tanssin myötä, ja me tuumasimme, että on se krempppoineenkin parempi kuin vaihtoehto. Tosin kättelyn alkaessa elon merkit olivat vähissä, kun puolet porukasta hyytyi hämmentyneinä paikoilleen.

"Sen pitäisi olla hyppyaskelta!" sanoi ohjaaja, kun kuusi paria laahasi jalkojaan pitkin lattiaa.

"Hiukan sekavan näköistä", sanoi ohjaaja, kun järjestäytyneen ristain -kuvion sijasta neljä ihmistä sinkoutui epämääräisiin spiraalipyörteisiin.

"Takatanssiote", ohjeisti jo epätoivoinen ohjaaja. Kuinka monta otetta voi yrittää ennen kuin löytyy takatanssiote? No, aika monta. (Nämäkö siis

ovat tanssineet vuosikymmeniä?)

Tanssijat puolestaan onnittelevat toisiaan hyvästä suorituksesta, kun tanssi loppuu samaan aikaan kuin musiikkikin. Hyvä suoritus sinänsä, kun puolivälissä oltiin pari vuoroa perässä ja välillä mentiin väärän tanssin vuoroja, ja yksi tanssija muutti sukupuoltaan edes ja takaisin.

Lujaluontoinen ohjaaja kokoaa ohjepaperinsa ja jatkaa opetustaan. Musiikkivastaava säätää kärsivällisesti musiikkia hitaammaksi tai nopeammaksi, ja aina halutusta kohdasta alkamaan. Kyllä tämä tästä, kuten aina ennenkin. Ennen pitkää meillä on homma hallussa ja estradit - sitten kun aukeavat - odottavat valloittajiaan!

Kärpäsenä katossa oli Tarja Lahtinen

Piirros: Hilding Haaparinne

Vanhuksia ilahduttamassa Kalevalapäivänä

Helsingin pitäjän tanssujia oli pieni, mutta pirteä ryhmä viihdyttämässä vanhuksia Puistolan palvelutalolla Kalevalapäivänä 28.2.2020.

Ohjelmassa oli tansseja kahdella, kolmella ja neljällä parilla sekä kolmikotansseja, laulua unohtamatta.

Kuvat:
Matti Lankinen

YHTEYSTIETOJA:

JOHTOKUNTA 2020:

- * Raija Hukkanen, puheenjohtaja, 0400-628 096
- * Simo Gröhn, sihteeri, puh. 050-318 0136
- * Tuija Pirttikoski, puh. 040-873 6195
- * Olli Uusi-Eskola, puh. 040-505 2732
- * Anna-Liisa Uusi-Eskola, puh. 044-346 3723
- * Helena Seppänen, puh. 050-533 6008
- * Simo-Pekka Lindström, puh. 040-554 0799

AIKUISRYHMÄN OHJAAJA:

- * Riitta Kangas, riitta.kangas@kolumbus.fi, 050-358 6491

LAPSIRYHMIEN OHJAAJAT:

- * Tuija Pirttikoski, puh. 040-873 6195
- * Minna Suokas-Ikonen, puh. 050-302 8012

PELIMANNIT:

- * Simo-Pekka Lindström, puh. 040-554 0799

INTERNET:

www.spelarit.fi / www.spelarit.net

Lehti löytyy osoitteesta: www.spelarit.fi/Lehti/

Kansi: Ohjaajamme Riitta Kangas Melbournessa Australiassa 2004
Kuva Matti Lankinen

Julkaisija: Helsingin pitäjän tanhuujat ja spelarit ry
Tiedotustoimikunta